

Τρίχες και ξυρίσματα

Δημ. Θ. Καραμήτσου

Τα τελευταία σαράντα χρόνια μεγάλη πέραση έχουν οι τρίχες. Η ιστορία άρχισε με τους Μπιτλς που ήταν –για τους μη γνωρίζοντες– ένα νεανικό συγκρότημα τραγουδιστών με μεγάλα μαλλιά τύπου φράντζας. Αυτοί τότε είχαν μεγάλη επιτυχία και οι δίσκοι τους πουλήθηκαν πολύ σε όλες τις χώρες που κυκλοφόρησαν. Πολλοί νεαροί θέλησαν να μιμηθούν το στιλ του μαλλιού τους με αποτέλεσμα να γεμίσουμε μαλλιάδες, αλλά και ψείρες. Ευτυχώς για τις ψείρες υπάρχουν στις μέρες μας λίαν αποτελεσματικά εντομοκτόνα και έτσι όσοι μαλλιάδες ξύνουν το κεφάλι τους, μάλλον το κάνουν λόγω καθυστέρησης στο λούσιμο.

Άλλη μόδα με τις τρίχες ήταν εκείνη της δημιουργίας εικόνας προσώπου που θυμίζει τον Κουβανό αντάρτη Τσε Γκουεβέρα που σκοτώθηκε στη Βολιβία, αλλά το πορτρέτο του έγινε μια πολύ διαδεδομένη αφίσα. Περισσότερο από την αφίσα όμως είναι τα ζωντανά αντίτυπα του Τσε που κυκλοφορούν στους δρόμους και μάλιστα τριγυρνούν σε αυξημένη συχνότητα στα Πανεπιστήμια και ιδίως στις γύρω από αυτά καφετέριες. Τώρα γιατί είναι τόσο πολυάριθμοι οι κλωνοποιημένοι Τσε στις καφετέριες μόνο οι γονείς τους γνωρίζουν, γιατί ή πρέπει να είναι αιώνιοι φοιτητές που δεν μελετούν ή είναι άνεργοι που δεν ψάχνουν για δουλειά ή άεργοι που δεν επιθυμούν να εργάζονται μια που την εργασία τη θεωρούν σκλαβιά, γιατί μεταξύ άλλων δεν τους επιτρέπει να μελετήσουν τα ογκώδη αριστερόστροφα συγγράμματα, τα οποία θεωρούν κάτι σαν τα ιερά βιβλία, σαν να λέμε Αγία Γραφή, Κοράνιο, Ταλμούδ για να αναφέρουμε τα πιο διαδεδομένα. Το περίεργο είναι ότι σε αυτές τις καφετέριες δεν συχνάζουν Αλβανοί –γιατί αυτοί εργάζονται– οπότε έχουν την άνεση να το παίζουν διαμαρτυρόμενοι οι άεργοι ημεδαποί μαλλιάδες. Για τη διαφορά του «άεργοι» από το «άνεργοι» παραπέμπω τον αναγνώστη σε καλά λεξικά.

Η διατήρηση μύστακος και γενειάδας έγινε της μόδας, ιδίως μετά την πτώση της αυτοδιαλυμένης δικτατορίας Ιωαννίδη. Ο διατηρών τότε

γενειάδα ήταν σαν να είχε στη φάτσα του κολλημένο πιστοποιητικό δημοκρατικότητας. Οι ξυρισμένοι ήταν οι αντιδραστικοί. Όταν ανέβηκε στην εξουσία ο αμερικανοτραφής πρωθυπουργός είχε σχεδόν ένα ολόκληρο υπουργικό συμβούλιο από γενειοφόρους υπουργούς και υφυπουργούς, με ελάχιστες εξαιρέσεις που χρησίμευαν για να κερδίζει ψηφοφόρους και από τη δεξιά πλευρά. Ο τότε πρωθυπουργός, αποκληθείς και χαρισματικός –γιατί έδειχνε φλας αριστερά και έστριβε δεξιά– δεν είχε μουστάκι και γενειάδα είχε όμως μακράν κυματιστή κόμη, και φορούσε φυσικά ζιβάγκο, όπως κάποιοι καλλιτέχνες. Στον αντίποδα του Παπανδρέου του Β' (Ανδρέα του Γεωργίου) υπήρχε ο Κωνσταντίνος Καραμανλής ο Α', ο οποίος επίσης είχε επενδύσει σε τρίχες που όμως είχαν συγκεντρωθεί σε αφθονία στα φρύδια του. Φαίνεται ότι οι γυναίκες ψηφοφόροι δελάζονταν από τα φρύδια κάνοντας σύγχυση με άλλη ομόηχη λέξη που αφορά στον ανδρισμό. Οι τρίχες λοιπόν βοήθησαν να μακροημερεύσει και ο ένας και ο άλλος, αλλά αυτά είναι σήμερα απώτερο παρελθόν. Ο Καραμανλής ο Β' που ήταν καλοξυρισμένος φαίνεται ότι δεν τα πήγε και τόσο καλά και έχασε πρόσφατα παταγωδώς από έναν μυστακοφόρο Παπανδρέου Γ', γιατί όλοι οι υπουργοί του πρώτου, ιδίως της Οικονομίας, ήταν καλοξυρισμένοι όπως και αυτός. Βέβαια, η επιτυχία ενός υπουργού των οικονομικών κρίνεται όχι από το πόσο καλά είναι ξυρισμένος ο ίδιος, αλλά από το πόσο αποτελεσματικός είναι στο ξύρισμα των υπηκόων του, όπου με τη λέξη ξύρισμα εννοείται η φορολογία, έμμεση και άμεση.

Οι τρίχες πάντως περνούν κατά καιρούς και σοβαρές κρίσεις. Έτσι, για παράδειγμα, πολλοί αθλητές κουρεύονται γουλί και επιπλέον ξυρίζουν το κεφάλι τους σύρριζα (χωρίς να έχουν σχέση με τον ΣΥΡΙΖΑ, του οποίου πολλοί βουλευτές έχουν αντιθέτως μακράν κόμη, ακόμη και αλογοουράν) για να μην μένει καμιά αμφιβολία περί της εκθαμβωτικής γυαλάδας του. Παλιά τέτοια εμφάνιση είχαν οι νεαροί μαθητές, οι νεοσύλλεκτοι φαντάροι, οι κασιδιάρηδες και οι φυ-

λακισμένοι. Φαίνεται πως οι αθλητές πιστεύουν ότι το γουλί κούρεμα τους προσθέτει δύναμη, αντιθέτως με αυτό που έπαθε ο Σαμφών όταν τον κούρεψε η Δαλιδά. Πάντως, εγώ ανέκαθεν είχα μια αμφιβολία για τη μέθοδο της Δαλιδάς – μήπως δηλαδή τον εξάντλησε με άλλον ευχάριστο τρόπο εκείνο τον γίγαντα, παλεύοντας μαζί του όλη τη νύχτα, αλλά επ’ αυτού δεν υπάρχουν αποδείξεις, γιατί τότε δεν υπήρχαν οι μικρές κρυφές κάμερες, σαν αυτές που χρησιμοποιούν οι γνωστοί λαϊκοί εισαγγελείς των ΜΜΕ. Θα έλεγα «εθνικοί εισαγγελείς», αλλά τελευταίως οι λέξεις «εθνικός ή εθνική» είναι περίπου απαγορευμένες ή έστω υπό απηνή διωγμόν, αν κρίνει κανείς από τις μετονομασίες των υπουργείων, παραμένουν όμως κατ’ ανάγκην σε χρήση μόνο στις αθλητικές εκπροσωπήσεις της χώρας, όπου και εμφανίζονται περισσότερες σημαίες απ’ ό,τι στις εθνικές επετείους του ΟΧΙ (στις 28 Οκτωβρίου) και της επανάστασης του 1821 (στις 25 Μαρτίου) και ας τις έχουν κάψει μερικοί σε άλλες ευκαιρίες (17 Νοεμβρίου και 6 Δεκεμβρίου οι κυριότερες).

Τα τελευταία χρόνια, συζητώντας με νέα παιδιά, μαθαίνω ότι είναι μόδα στους νεαρούς άνδρες το καθολικό ξύρισμα πλην του προσώπου. Κάθε τρίχα ευρισκόμενη από τον λαιμό και κάτω είναι εχθρός προς εξαφάνιση. Καταβάλλοντας σημαντικό τίμημα για αποτρίχωση, κάθε καλοξυρισμένος νεαρός μετατρέπεται σε άτριχο ον στο σώμα, αλλά όμως για ένα καπρίτσιο αφήνει αξύριστο το πρόσωπό του. Μοιάζει έτσι – φορώντας και ένα μπλου τζιν φθαρμένο από το εργοστάσιο στα γόνατα ή και αλλαχού – σαν να είναι αμελής ή καταφρονεμένος ή άστεγος, γεγονός που διαψεύδεται αμέσως μόλις καθίσει σε μια καφετέ-

ρια (ως γνωστόν οι άστεγοι προτιμούν τα ανέξοδα παγκάκια, τα οποία περιφρονούν οι άεργοι νέοι μας). Αυτά τα πρόσωπα με τα άκοπα γένια των ολίγων ημερών διαθέτουν έτσι το αντίδοτο της αρρενωπότητας έναντι στη θηλυπρέπεια του ξυρισμένου στέρνου των. Μερικοί μάλιστα νέοι που δεν είναι φανατικοί άνδρες – κατά πολλές συγκλίνουσες πληροφορίες – αφήνουν το πρόσωπο αξύριστο έτσι για καμουφλάζ (ελληνιστί λέγεται παραλλαγή), αν και χωριό που φαίνεται κολαούζο δεν θέλει. Πάντως με τη φόρα που έχει πάρει στην τηλεόραση το είδος αυτό του... μέσου ή τρίτου φύλου έχει κανείς την εντύπωση ότι υπάρχει πλειοψηφικό ρεύμα (όπως συμβαίνει και με τον ευμετάβλητο μεσαίο χώρο που όλο τον ερωτεύονται, ευλόγως γιατί), οπότε... αέρα στα πανιά τους.

Όμως, ξεκινήσαμε με τις τρίχες και για να θυμηθούμε τα βασικά υπενθυμίζω ότι το φυσιολογικό είναι να είναι τριχωτοί – λίγο ή πολύ – οι άντρες και άτριχες – κατά το πλείστον – οι γυναίκες. Επίσης οι τρίχες έχουν και αυτές τα πάθη τους, δηλαδή αυτό που παθαίνουν με τα χρόνια, οπότε άλλες προτιμούν τον θάνατο (πέφτουν και χάνονται) και άλλες την ατίμωση (ασπρίζουν). Εγώ έχω την εμπειρία και από τα δυο είδη, δηλαδή είμαι εν μέρει φαλακρός και ασπρομάλλης, αλλά είμαι συνήθως ξυρισμένος στο πρόσωπο. Μου έχει μείνει η συνήθεια και ξυρίζομαι κάθε μέρα από την εποχή που υπηρέτησα δυο χρόνια στον στρατό, ενώ κάτι μισοξυρισμένοι γενειοφόροι, έπαιρναν απαλλαγές, δήθεν ως... ψυχικούς πάσχοντες και σήμερα το παίζουν άνετοι και τιμητές των άλλων!

Είμαι ο Δημήτρης, και μόλις τελείωσα, δηλαδή τα είπα και ξεθύμανα. Ουφ!

Πόνων δ' οὐ τις αποκλαρός ἐστίν οὐτ' ἔσεται

Κανέννας δεν υπάρχει απαλλαγμένος απ' τους κόπους κι ούτε θα υπάρξει

Πίνδαρος